

Dezm дитръ мѣдѣтиреа пѣстрѣреі виедѣ Маіестѣціорѣ Сале Дитперѣтѣлѣ ші Дитперѣтѣса Франчезіорѣ. Дн. Плас, консѣлѣ алѣ Франчезі кѣ статѣлѣ ампліаціорѣ сѣі, DD. репрезентанціі пѣтеріорѣ стѣрѣне, Есч. Са Мѣхлѣс-Паша Принцѣлѣ Гр. Стѣрдѣа, дн. дн. дн. фолкціонарі чівіл ші млігарі дн. mare зніформѣ, колоніа франчезѣ прекѣм ші знѣ дн. семнатѣ нѣмерѣ де воері ші пѣвлѣкѣ аѣ асіотатѣ ла актѣ черемоніе.

P e s t a, 1. Ianuarіu 1858.

Se ne pretiuimū invetiatorii!

(Urmare din Nr. tr.)

Apoi domnilorū mei buni, — cine cadea în clevele, de cātū eara D. Munteanu; — pentruca cu unu zelū adevēratu facea totu ce se putea numai pretinde dela invetiatoriu; ma — facea mai multu de cātū ce se cerea, numai ca se facea indestulare, se arete ca iubescē propasirea tinerimii si poporulu romanu. —

Scōla de Dumineca inca o aruncara eara pe capulu Dlui Munteanu. — Apoi si la scōla de Dumineca vinu siegertii candu vreu, facu ce vreu, caci maisterii nu 'i mana la scōla, ci mai bucurosu 'i lasa pe ulitie, sēu 'i tienu si Dumineca la lucru, ma inca 'i sumutia asupra invetiatoriu. Oamenii cu grige pentru crescerea tinerimii, se apuca, ca se aduca rendu bunu, se sfatuiescu nu numai candu se intalnescu, ci si in adinsu si anumitu pentru binele crescerei.

Ei dar' toti vreu numai se poruncēsa la invetiatorii lorū, — candu unu olariu candu unu plotogariu merge la ei, nu ca se cēra, ci sa le deie sfaturi si porunci, ca asta si asta se invetie sēu se nu invetie, ca asia si asia se facea sēu se nu facea cu prunculu lui. — Am vediatu si eu pre vreocativa venindu beti la invetiatori, ca sa se sfadēsa. —

Apoi altii pretindu — ca invetiatoriu se fie totu cu paleria in mana pe lenga ei, — asia era candva si cu localii directori. — Acum sciu; — asta 'i causa ca nici Dvōstre nu ve place de Munteanu. — Elu e omu sinceru, adevēratu, — elu nu scie lingusi; — elu onorē dia pe totu insulu, caci acēsta o astēpta si elu dela altii, — elu nu va atacatu nici candu, — nu ve vatema, dar' nici suferē ca sa 'lu vatamati. —

Au nu ve aduceti aminte, candu va spusu Maria Sa Dn. C. Joannovicu inspectorulu scolariu — candu perirati pe Munteanu pentru nimica — ca se pretiuimū pe Munteanu, caci asia invetiatoriu nu mai capetati. — Spuneti numai, — stati de fētia si raspundeti, vediatu dela omulu acela vre o fapta imorala; audiatu despre elu vre unu scandalu; mai vediatu atata soliditate? —

Si inca sunteti unii, carii atata 'lu debacati, — dar nu e de mirare, caci cu toti invetiatorii ati facutu asia. — Fratiloru, veniti odata la insive, si cugetati ca cine sunt invetiatorii, pentru crescerea tinerimii Dvōstre, si midilocitu pentru a poporulu romanu, — si 'i cugetati asia pe cum sunt, eara nu precum 'i vreti Dvōstre. Au dōra n'au invetiatorii destule necasuri cu tinerimea? Si Dvōstra ca parinti sa 'i necajiti? — Nici unu poporu nu pōte propasi, dēca numai atata se ingrijescē de invetiatori; si puneti numai mana pe inima si spuneti, vreti Dvōstre propasirea poporulu romanu?

Apoi se ve mai intrebū pe unii ceva? — La berlele si hule a supra invetiatoriloru lesne sunteti gata, — dar' la ingrijire pentru lipsele invetiatoriloru, cine sta de fētia? (Ve cugetati in sa inainte, ca in Lipova se numescu ōmenii orasieni civilizati.) Gardurile si pōrta scōlei fura atata timpu totu stricate, scōla fara gradina, ocolulu fara cocina, asia cātū invetiatorii, la altii in gradina sēmena pentru ei, si la altii in cocina tienu rimatorii, — si candu invetiatoriu ve rōga se faceti ceva, ambla cu lunile dela unulu la altulu, — si totu insulu la altulu lu manati.

Diceti ca nu e adevēratu? Si diceti, asia facu si nemtii cu invetiatorii lorū? — Ei nu. — Numai pe noi ne a batutu sōrtea asia, — caci nemtii, nu ca sustienu scōla lorū si invetiatorii lorū mai bine, a tunci candu sunt mai putieni, ci redicara si a 3-a clasa normala ce o numescu ei reala!

Ah! aici me rusinediu, ca sum din Lipova. —

Aceste tōte sunt pentru relatiunile esterne a on. Lipoveni cu invetiatorii si cu Munteanu; se vedeti acum pe Munteanu numai ca invetiatoriu in scōla, ca mai bine se 'lu cunōsceti. —

In an. 1855 si 1856 amu fostu si eu de fētia la esamenēle scolare de vēr'a, — si amu auditu tinerimea, afara din cartile de cetitu romanesce si in alte limbi, a ceti si cu slove si cu litere din Telegrafulu romanu si Gazeta Transilvaniei, si a analiza constructiuni intregi dupa regulele sintacsei; asia a raspunde din gramatica romana,

geografia Europei pentru punctele mai interesante, — din geografia matematica, incatu e de lipsa pentru totu insulu ca se aiba ideī despre pamentu si altele, si amu auditu tinerimea respundendu si din fisica. Eu multu m'amu bucuratu ca Dn. invetiatoriu 'si dedū atata truda ca se desvelēsa tinerimea cu asia cunōscitē frumōse, si multu m'amu bucuratu candu intielesēi, ca Dn. inspectoru i-a permis ca pe lenga studiēle prescrie preste totu, se propune in cātū este timpu, din propria diligenția si aceste. Nu vreu se o dicu dela mine, dar' din esperintia oameniloru invetiati din lumea culta, trebuie se precunoscu, ca sciintiele naturale suntu mai frumōse si mai bune pentru desvalirea mintii tinerimii.

Si dōmne, ce e si mai frumosu, decatu a cunōscē fapturile si elementele lui Dūmnedieu. — Fiindu de fētia la unu asia esamēnu, ori ar fi fostu Munteanu invetiatoriu, ori altulu, trebuia se me bucuru, caci vediu nesce prunculeti graindu despre Austria, Francia si altele, pe altii despre fenomenele naturei, plōia, grindina etc., si amu vediatu descriendu marina, pentru carulu si naia cu vapōre, si alte figuri fisice in corectele prunciloru desemnate de ei insusi, — ma, amu vediatu si unu globu, ce invetiatoriu singuru la cumperatu pentru scōla, — desemnarea animaleloru si trasuri caligrafice in corectele prunciloru, — apoi nici istoria si epistolografia romana nu a remasu afara, in cātū s'a pututu.

(Va urma).

Р ъ с н ѣ н с ѣ р і.

Тѣрдѣа 28. Іан. Ла Кѣлѣж с'аѣ тримісѣ ші сѣптемѣ оікрі де пріиміреа прецѣлѣі.

Черпѣкѣ 15. Іан. Скрісореа Дв. а сосітѣ фōрте тѣрзіѣ, адікѣ дн 4. Феврѣрїѣ к. н. Амѣ тримісѣ ші ла Рощіа. — Маї авемѣ 200 ексемпларе дн Кѣлндаре; асемenea ші дн Дікціонаре.

Лѣпѣшѣ ші Шошмезіо. Кѣлндѣ ла Дежѣ, постѣ респанте, кѣ несмінтітѣ веді афла.

Алѣа-Кароліна. Кл. Пѣпѣ ла Маїѣ есте преа мѣлѣ.

Темішōра 1. Феврѣр. П. Аштенареа кѣ аплѣ дѣпѣ о сѣмѣшōрѣ мікѣ! — Ної дн сѣлѣ пѣлтімѣ хѣртіа ші тіпарѣлѣ дн пайнте, еарѣ нѣ ла аплѣ. — Дікціонаре ѣрмано-ромѣне ші ромѣно-ѣрмане се афлѣ депѣсе аколо ла лібрѣріе, кѣ предѣрїле штіте.

Блажѣ. Каталогѣ де кѣрці ші сокотѣлѣ. —

Орадїа mare 28. Іан. Дікціонаре се афлѣ депѣсе ла лібрарѣлѣ Дв.; орїче кѣрці се потѣ траѣе прїп ачелаш, сѣѣ деадрепѣлѣ де аїчі прїп делїжанѣ. —

Insciintiare de Prenumeratiune

la

Gazet'a Transilvaniei
si Fōla pentru Minte, Inima si Literatura
dela 1. Ianuarіu 1858.

Прецѣлѣ пренѣтерѣзніі есте пе 6 лѣні 5 ф. мк. дн лѣнтрѣлѣ монархїеі, 4 ф. мк. пе локѣ дн Брашовѣ ші 7 ф. мк. дн ѣерїле дн афарѣ.

Ексемпларе се афлѣ деажѣнсѣ.

Скрісорїле се прїмескѣ нѣмаї франкате. Адреселе се фїе акѣратѣ пѣсе ші пошта дн вртѣ асемenea. Се пōте пренѣтера пе ла поште ші прїп ОО. DD. кореспондентї.

Брашовѣ, дн 9. Іанѣрїѣ 1858.

Редакціонеа.

Кѣрѣрїле ла вѣрѣсѣ дн 10. Феврѣрїе к. н. стаѣ ашеа:

Аціо ла галвїні дитперѣтешті	7 ¹ / ₂
„ „ арцінтѣ	106 ¹ / ₂
Дитпрѣтѣлѣ 1854	107 ¹ / ₄
„ чѣлѣ націоналѣ дн ан. 1854	85
Облігаціїле металїче векї де 5 %	81 ¹⁵ / ₁₆
Дитпрѣтѣлѣ де 4 ¹ / ₂ % дела 1852	—
„ де 4% дѣтто	64 ³ / ₄
Сорціїле дела 1839	133
Акціїле банкѣлѣ	990

Аціо дн Брашовѣ дн 10. Феврѣрїе н.

Аѣрѣлѣ (галвїні) 4 ф. 48 кр. мк. — Арцінтѣлѣ 4 %

Pedantopŝ pŝcnsnzstōpŝ

ІАКОБѢ МѢРЕШИАНѢ.

Ediuisnea ks tinapŝlŝ lŝ

IOANNE GOETT.